

El president de la Diputació de Lleida, Isidre Gavín, ha aconseguit que per primera vegada el Vaticà conegui de primera mà les raons del bisbat de Lleida en el llarg litigi que l'enfronta amb el de Barbastro-Montsó per la procedència i la propietat de les obres d'art del Museu Diocesà. Gavín es va reunir el passat 19 de setembre amb el responsable d'Assumptes d'Espanya i Hispanoamèrica de la secretaria d'Estat del Vaticà, Miquel Huguet, i va matar dos pardals d'un sol tret. D'una banda, es va avançar al president del Govern aragonès, Marcel·lí Iglesias, que fa uns dies havia anunciat que visitaria el Vaticà per defensar les tesis aragoneses. De l'altra, va posar en evidència els altres membres del Consorci del Museu Diocesà. Tant l'alcalde de Lleida, Àngel Ros, com el delegat de Cultura, Antoni Llevot, van acusar Gavín d'electoralisme. El president de la Diputació (de CiU) va desacreditar aquestes crítiques fent públiques les cartes en què els convidava a acompanyar-lo a Roma. Ros li va respondre que no trobava oportú acudir al Vaticà i des de la Generalitat no van contestar Gavín. El convergent també va recordar que quan ell va demanar a les autoritats del Vaticà que el rebessin, el Govern català encara no havia avançat la data de les eleccions autonòmiques. La reacció hostil de l'Ajuntament de Lleida i la Generalitat al viatge de Gavín no és estranya si es té en compte que en tot aquest procés les dues institucions, en mans socialistes, i la Diputació, governada per convergents, han tingut sempre una actitud molt diferent, fins clarament enfrontada.

Paeria i Generalitat s'han mostrat molt prudents i aposten per arribar a un acord amb el Govern aragonès (també socialista) perquè la diòcesi de Lleida i la de Barbastro-Montsó comparteixin la gestió del patrimoni del Diocesà. És l'opció del diàleg que, per cert, a Barbastro ja han dit que no els interessa gens ni mica. La Diputació, en canvi, sempre s'ha mostrat partidària de recórrer a la via civil en el cas que la justícia canònica insisteixi en la posició que fins ara ha mantingut el Vaticà, favorable a les tesis d'Aragó.

De fet, aquest és el missatge que el president de la Diputació de Lleida va fer arribar al responsable d'Assumptes d'Espanya del Vaticà el passat 19 de se-

El president de la Diputació de Lleida, Isidre Gavín, defensa en solitari a Roma la unitat del Museu Diocesà de Lleida en un viatge que ha aixecat molta polseguera política.

Esperant la 'fumata' blanca

tembre. Li va dir que les qüestions del patrimoni cultural, quan està catalogat, com és el cas de les peces del Museu Diocesà, tenen un abast que va més enllà de la propietat. I va posar un exemple que pot tenir molt de pes si arriba a ser valorat degudament per la Santa Seu. "Hem exposat els arguments que el mateix Vaticà ha esgrimit en el cas de l'església de Santa Maria la Maggiore de Roma", va dir Gavín. En aquest cas, el

mateix Vaticà ha afirmat que no s'ha de retornar una obra reclamada argumentant el principi de la unitat d'una col·lecció museística que recomanen preservar des d'institucions com la UNESCO fins a universitats de tot el món. Gavín va deixar anar també al representant del Vaticà un avís per a navegants. "Hem volgut que a Roma sabessin que si s'accepta la desmembració d'una col·lecció tenint en compte la procedència de les obres, nosaltres estem disposats a reclamar tot l'art lleidatà dipositat en museus de tot el món", la qual cosa podria posar en un compromís tant el Vaticà –ja que algunes peces importants del patrimoni lleidatà es troben en museus diocesans d'altres demarcacions– com el Govern de la Generalitat, que gestiona al

MNAC. Cal recordar que en aquest museu barceloní trobem, entre altres obres d'art, les extraordinàries pintures romàniques del Mestre de Taüll (i mig Pirineu més). De fet, l'Ajuntament de la Vall de Boí ja ha deixat clar diverses vegades que si es desmembra la unitat del Museu Diocesà reclamaran el patrimoni romànic de Lleida que hi ha al MNAC, una reclamació que sempre ha tingut el suport la Diputació.

El responsable d'Assumptes d'Espanya de la secretaria d'Estat del Vaticà va escoltar Gavín durant una hora i quart. Res no se sap del que li va dir, ni tampoc de què pensa fer amb els voluminosos documents que el president de la Diputació lleidatana li va lliurar per acreditar com van arribar cadascuna de

que, per cert, va demostrar ser un bon coneixedor del llarg litigi que enfronta els bisbats de Lleida i Barbastre-Montsó. Gavín adverteix, però, que Huguet no participa directament en la resolució del conflicte, però considera que ja que l'altra part havia fet arribar tanta informació al Vaticà, era just equilibrar la balança. Sense dir-ho explícitament, la delegació lleidatana també feia una advertència a Roma: "arribarem fins a on faci falta", insistia Gavín. Per a qui no es donés per al·ludit, el president de la Diputació recordava que no van tenir cap problema a elevar un recurs contenciós administratiu contra la Generalitat. "Des de la nostra modèstia institucional, seguirem en aquesta línia per defensar la unitat del Museu Diocesà de Lleida".

Només una pega al viatge: haver anat sol al Vaticà. "Penso que tots els membres del consorci del Museu hi havíem de ser." Diputació, sí, però també Paeria, Generalitat, Consell Comarcal del Segrià i Bisbat. A l'Aragó, és clar, ja preparen el contraatac.

Antecedents. Les peces de la discòrdia són les obres d'art procedents de les parròquies segregades del bisbat de Lleida el 1995. L'Aragó les reclama com si fossin obres dedicades al culte que formaven part de les parròquies, mentre que moltes feia més de cent anys que havien ingressat al museu. Es disposa de títols de propietat que avalen la legitimitat de la col·lecció, així com factures de compravenda entre el bisbe fundador del Diocesà, Josep Messeguer, i els capellans d'aquestes parròquies. Segons la legislació internacional, aquestes peces només haurien d'anar a Barbastre si s'haguessin adquirit il·legalment o en temps de guerra. Els museus vaticans són una bona mostra que les col·leccions poden tenir les procedències més exòtiques. Només cal tenir en compte l'obelisc egipci de la plaça de Sant Pere. En el cas del Museu Diocesà de Lleida, la situació encara és més greu, ja que les parròquies que ara reclamen formaven part des de feia 800 anys del bisbat lleidatà. Però aquesta frontera s'assemblava massa a la lingüística i feia nosa. Ara la Franja està sota domini de Barbastre. I no sembla que en tinguin prou.

Anna Sàez

La raó del bisbat lleidatà, que no ha escoltat el Vaticà, és mantenir la unitat museística

les peces reclamades al Museu Diocesà. Miquel Huguet no va fer cap declaració a la premsa i, a més, va demanar a Gavín que no donés a conèixer el contingut la seva trobada. Lleida defensa que les obres procedents de les parròquies ara segregades (des de l'any 1995, quan la diòcesi lleidatana es va dividir en dos i es va crear la de Barbastre-Montsó) van entrar al Museu Diocesà després de ser adquirides ja fa més de cent anys pel bisbe de Lleida Josep Messeguer a canvi de diners o d'inversions en les esglésies. Lleida argumenta, també, que gràcies a la labor del bisbe Messeguer, es va salvar bona part d'aquest patrimoni, que altrament ara ja no existiria o, en tot cas, segurament estaria molt deteriorat. Però la raó principal del bisbat lleidatà, que fins ara no ha volgut escoltar el Vaticà, és la necessitat de preservar la unitat de la col·lecció museística.

El que sí que va manifestar Isidre Gavín després d'aquesta trobada era que se sentia "molt satisfet". Satisfet perquè un "interlocutor vàlid" tenia tots els documents que avalen la propietat de les obres. Satisfet també "per la receptivitat" que havia trobat en Miquel Huguet,

El president de la Diputació de Lleida, Isidre Gavín, amb el responsable d'Assumptes d'Espanya i Hispanoamèrica de la secretaria d'Estat del Vaticà, Miquel Huguet.

